

Javni razpis »Prilagoditev javnih raziskovalnih organizacij (JRO) in Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za delo po načelih odprte znanosti«

Projekt SPOZNAJ: Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji

Srečanje članic Skupnosti odprte znanosti Slovenije, 5. 4. 2023

Razpis

Javni razpis sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije in Evropska unija – NextGenerationEU. Javni razpis se izvaja skladno z Načrtom za okrevanje in odpornost v okviru razvojnega področja Digitalna preobrazba, komponente Digitalna preobrazba javnega sektorja in javne uprave (C2 K2), za ukrep Digitalizacija izobraževanja, znanosti in športa (C2.K7.IJ): projekt Prilagoditev JRO za delovanje po načelih odprte znanosti.

Namen javnega razpisa je na ravni države Slovenije vzpodbuditi in podpreti Javne raziskovalne organizacije (JRO), kamor spadajo Javni visokošolski zavodi (JVZ) in Javni raziskovalni zavodi (JRZ) ter Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani (CTK) (v nadaljevanju: končni prejemniki) k čim bolj aktivnemu prilagajanju raziskovalnih, akademskih in z njimi povezanih podpornih procesov v smeri polne prilagoditve delovanja po načelih odprte znanosti.

Osrednji nosilci dejavnosti projekta se vidijo zlasti knjižnice ter tiste strokovno tehnične strukture končnih prejemnikov, ki se morajo prvenstveno prilagoditi za doseg rezultatov in učinkov izvedenih aktivnosti projekta.

Vrednost razpisa 4.071.000 EUR.

Razpis objavljen 6. 1. 2023, odprt je bil do 23. 2. 2023.

Razpis komplementaren z Akcijskim načrtom RISS 2030.

Projekt SPOZNAJ: Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji

Konzorcij sestavlja 21 članov.

Zaprosili smo za 4.031.733,85 EUR.

Vsebinsko bo projekt na konzorcijski ravni obravnaval vse vidike odprte znanosti (deljenje raziskav po načelih FAIR, politike/zahteve financerjev v Sloveniji in v ERA, odprte znanstvene objave, odgovorno ravnanje z raziskovalnimi podatki, odgovorne metrike pri vrednotenju znanstvenoraziskovalnega dela, občanska znanost, zgodnje in odprto deljenje raziskav, infrastruktura za odprto znanost, etični in avtorskopravni vidiki odprte znanosti), z organizacijskega vidika pa pomembne vidike delovanja končnih prejemnikov po načelih odprte znanosti in dejavnost raziskovalcev in strokovnjakov pri izvajanju praks odprte znanosti.

Člani konzorcija

Št.	Naziv partnerja
1	Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani
2	Univerza v Ljubljani
3	Univerza v Mariboru
4	Univerza na Primorskem
5	Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu
6	Geološki zavod Slovenije
7	Gozdarski inštitut Slovenije
8	Institut "Jožef Stefan"
9	Inštitut za hidravlične raziskave, Ljubljana
10	Inštitut za narodnostna vprašanja
11	Inštitut za novejšo zgodovino
12	Kemijski inštitut
13	Kmetijski inštitut Slovenije
14	Nacionalni inštitut za biologijo
15	Pedagoški inštitut
16	Rudolfovo - Znanstveno in tehnološko središče Novo mesto
17	Urbanistični inštitut Republike Slovenije
18	Zavod za gradbeništvo Slovenije
19	Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
20	Znanstveno-raziskovalno središče Koper
21	Znanstveno in inovacijsko središče Pomurje

Cilji projekta SPOZNAJ na ravni konzorcija

Na konzorcijski ravni:

- dvig zavedanja in razumevanja načel odprte znanosti, sodelovanje in mreženje konzorcija z deležniki širšega raziskovalno-inovacijskega okolja, z drugimi relevantnimi sredinami kot tudi z organizacijami širšega raziskovalnega okolja (ARNES, IZUM, ARRS, NAKVIS), z drugimi zainteresiranimi družbenimi skupinami ter z relevantnimi strukturami ERA in širše (promocija ter komuniciranje dejavnosti konzorcija);
- dvig zavedanja in razumevanja načel odprte znanosti s predstavitvami o praksah odprte znanosti in deljenju raziskav po načelih FAIR;
- izboljšanje izrabe institucionalnih in nacionalnih raziskovalnih infrastruktur prek ozaveščanja in izobraževanj,
- izvedena izobraževanja in usposabljanja za podporo delovanju po načelih odprte znanosti
- izdelani priročniki za delovanje po načelih odprte znanosti s poudarkom na ravnanju z raziskovalnimi podatki;
- izdelana priporočila in predloge za celostno prilagoditev delovanja po načelih odprte znanosti in evalvacije rezultatov končnih prejemnikov (analiza in priporočila poslovnih/organizacijskih modelov podpornih struktur za podporo delovanju po načelih odprte znanosti, izdelava osnutkov načrtov prilagoditev in osnutkov pravnih aktov);
- evalvacija rezultatov projekta.

Cilji projekta SPOZNAJ na ravni članic konzorcija

Na ravni organizacije, članice konzorcija:

- načrti za celostno prilagoditev delovanja končnih prejemnikov po načelih odprte znanosti,
- vzpostavljeni podporni mehanizmi in orodja za implementacijo praks odprte znanosti na organizacijah končnih prejemnikov in širše, vključno z zaposlitvijo oseb z veščinami in kompetencami, ki bodo pomagale pri implementaciji praks odprte znanosti na svojih institucijah in širše;
- pilotne uvedbe najpomembnejših prilagoditev izbranih končnih prejemnikov (sprejeti in dopolnjeni pravni akti, prilagoditve infrastrukture, vzpostavitev podpornih struktur za podporo delovanju po načelih odprte znanosti, opolnomočenje osebja);
- evalvacija rezultatov prilagoditev.

Ključna cilja projekta SPOZNAJ

Na ravni JRO vzpostaviti organizacijske strukture za uspešno izvajanje praks odprte znanosti in sodobne znanstvene komunikacije do leta 2030 (kadrovsko opolnomočenje, vzpostavitve formalnih podlag, organizacijskih in tehničnih struktur na posameznih JRO).

Vzpostavitve sodelovanja in posledično učinkovite sinergije skupnega delovanja JRO na področju odprte znanosti in znanstvene komunikacije.

Delovni sklopi

DS 1: Upravljanje in koordinacija konzorcija

DS 2: Ozaveščanje, promocija in komuniciranje dejavnosti konzorcija

DS 3: Izvedba usposabljanj o praksah odprte znanosti in deljenju raziskav po načelih FAIR

DS 4: Priprava in izvedba specialističnih izobraževanj za delovanje po načelih odprte znanosti

DS 4.1 Definiranje profilov podpornih strokovnjakov in izdelava kataloga kompetenc za delovanje končnih prejemnikov po načelih odprte znanosti

DS 4.2 Izdelava programa usposabljanja podatkovnih skrbnikov in izdelava priročnikov

DS 4.3 Izvedba usposabljanja podatkovnih skrbnikov

DS 4.4 Vzpostavitev skupine - podpornih strokovnjakov/koordinatorjev za podporo osebju na ravni končnih prejemnikov in širše pri usposabljanju in izvajanju delovanja po načelih odprte znanosti

DS 5: Priprava in distribucija priročnika za delovanje po načelih odprte znanosti s poudarkom na ravnanju z raziskovalnimi podatki

DS 6: Celostna prilagoditev delovanja po načelih odprte znanosti in evalvacija rezultatov konzorcijskih partnerjev

DS 6.1 Analiza poslovnih/organizacijskih modelov podpornih struktur za podporo delovanju po načelih odprte znanosti z vidika potreb posameznih konzorcijskih partnerjev in izdelava priporočil

DS 6.2 Načrt prilagoditev delovanja po načelih odprte znanosti in pilotna uvedba najpomembnejših prilagoditev

DS 6.3 Priprava notranjih organizacijskih in drugih predpisov, dokumentov, politik končnih prejemnikov

DS 6.4 Izvajanje prilagoditev

DS 6.5 Evalvacija projektnih rezultatov

Promocijska dejavnost in ozaveščanje skupnosti

Predstavitve za akademsko in širšo skupnost.

Komunikacija odprte znanosti.

Vsakoletni nacionalni dogodek.

Mednarodno povezovanje in implementacija dobrih praks iz primerljivih okolij.

Aktivna vloga pri snovanju politik.

Vključevanje RO in drugih deležnikov, ki niso aktivni člani
konzorcija v aktivnosti.

Časovnica

DELOVNI SKLOPI	2023												2024												2025												2026					
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J
DS1: Vodenje projekta in zagotavljanje kakovosti																																										
DS2: Ozaveščanje, promocija in komuniciranje dejavnosti konzorcija																																										
DS3: Izvedba usposabljanj o praksah odprte znanosti in deljenju raziskav po načelih FAIR za zainteresirano javnost																																										
DS4: Priprava in izvedba specialističnih izobraževanj o ravnanju z raziskovalnimi podatki																																										
DS5: Priprava in distribucija praktičnega priročnika za podporo uvajanju odprte znanosti za slovenske uporabnike																																										
DS6: Izdelava načrtov za prilagoditev delovanja konzorcijskih partnerjev po načelih odprte znanosti, pilotna implementacija ter priprava in implementacija formalnih podlag za izvajanje praks odprte znanosti in evalvacija uspešnosti prilagoditev																																										

Tveganja

Konzorcij je glede na lastnosti sodelujočih članic heterogen iz različnih vidikov.

- Glede na velikost (med članicami konzorcija največji slovenski JRO kot npr. Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru in Inštitut Jožef Stefan, pa tudi JRO-ji z le nekaj zaposlenimi raziskovalci).
- Glede na znanstvena področja, ki jih pokrivajo članice konzorcija (pomemben vidik heterogenosti konzorcija tudi ta, da večina konzorcijskih partnerjev deluje na ožjem naboru znanstvenih področij, medtem ko univerze pokrivajo vse vede in znanstvena področja).
- Obstaja tudi razlika med članicami glede razvitosti na področju že uvedenih praks odprte znanosti.

Heterogenost članic konzorcija predstavlja pričakovan izziv. Cilj konzorcija je, da ob upoštevanju opisanih raznolikosti postane platforma za prenos znanja in kompetenc med različnimi JRO-ji in da ustvarja pozitivne sinergije.

Trenutno stanje

- Razpisno dokumentacijo smo oddali in je po naših predvidevanjih popolna.
- Trenutno poteka vsebinsko ocenjevanje.
- Pričakovan začetek izvajanja aktivnosti v maju 2023.

Hvala za pozornost!

Vir: STEP CHANGE: Wildlife conservation in Slovenia <https://eu-citizen.science/project/283>